

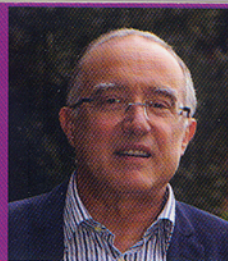
ARQUEOLOGIA

Mons observans,
ASSENTAMENT ROMÀ DE
CAN TACÓ-TURÓ D'EN ROÏNA

FAUNA

Els ratpenats,
ELS ENIGMÀTICS ANIMALS
NOCTURNS AL VALLÈS

ENTREVEURE

Salvador Cardús
PENSANT EL PAÍS
DES DEL VALLÈS

8€

NÚMERO 4 | TARDOR-HIVERN 2012/2013

Vallesos

Gent, terra i patrimoni

vallesos.cat

Edita: *gent terra*

CARPETA

Colgats de neu

EL NADAL DE 1962, EL VALLÈS VA QUEDAR COBERT D'UN BLANC
MAI VIST. I DESPRÉS DE LA IL·LUSIÓ, LES COMPLICACIONS.

NOMS, TRACES

Pere Arquillué
Martí Sunyol
Antònia Canet
Maite Marín i Jordi R. Renom
Mn. Josep Dalmau
Joan Josep Biscarri
Xavier Vinader
Jordi Grau
Josep Bové

RETRAT DE FAMÍLIA

Macedònia, fruits
de pop-rock infantil

CONTE CONTAT

Eloi Vila

Vallesos, publicació finalista
al premi Tasis Torrent 2011

PATRIMONI història, arqueologia, numismàtica, pagesia, fauna, paisatges, llegendes, etc.

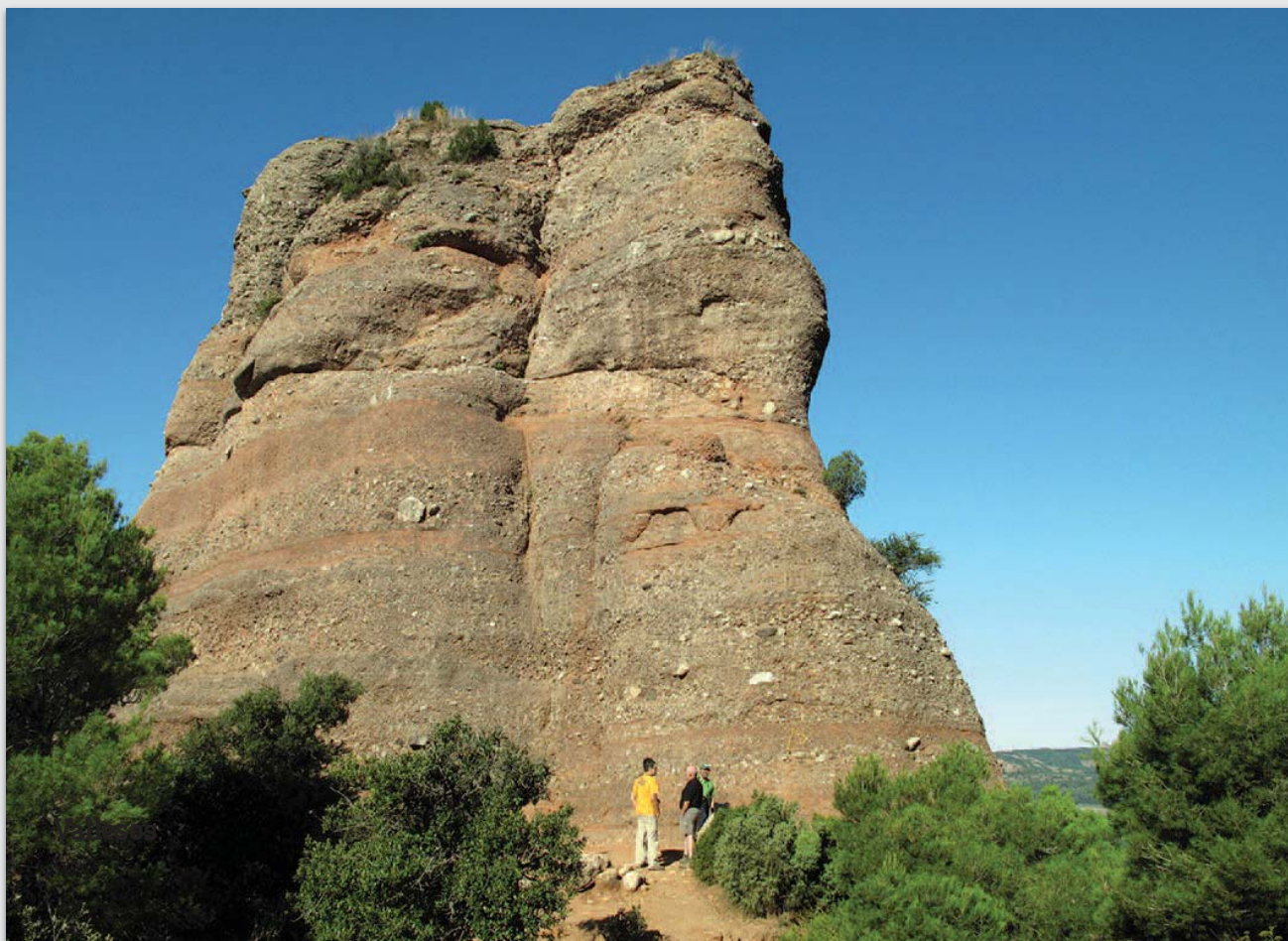
El Cavall Bernat de Sant Llorenç del Munt, bressol de l'escalada a Catalunya

El 1911 es va produir al Vallès un fet cabdal en l'escalada clàssica del nostre país: la primera ascensió oficial del Cavall Bernat de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'any passat es varen complir 100 anys d'aquest fet històric

Text: **Albert Masó Garcia i Òscar Masó Garcia** |

Situat al terme municipal de Matadepera, el Cavall Bernat forma part indissoluble de la silueta del massís de Sant Llorenç del Munt. Separat de la cinglera per un marcat coll, aquest monòlit de roca conglomerada es destaca ben isolat des de molts punts de la plana del Vallès, com un ferreny sen-

tinella ancorat al repeu del cim de la Mola. El seu cim només s'assoleix escalant. No debades, aquesta simpàtica agulla de roca ha esdevingut el bateig de generacions d'escaladors vallesans, la qual també és anomenada "el Burret" en homenatge als típics burrets de la Mola.

A sota, a la dreta, Portada de la revista La Comarca del Vallés, amb la gesta a primera plana. Foto: La Comarca del Vallés

EXCURSIONISME Patrimoni

La històrica escalada

L'any 1911, l'Associació Joventut Excursionista Avant de Barcelona, una de les entitats precursors de l'actual Unió Excursionista de Catalunya (UEC), es va plantejar amb serietat l'ascensió oficial a aquest monòlit, tal i com s'explica en el seu butlletí, publicat 4 anys després de la gesta:

“Era en el mes de Maig de l'any 1911, que va ésser presentada a la Junta Directiva la proposició d'intentar l'escalament i exploració del Cavall Bernat amb caràcter oficial, oferint-se per a efectuar-ho els companys Cot i Soler. Tot seguit es va fer esment de

Un reclam per als primers grimppaires

L'atracció que ha exercit aquesta roca als caminants més agosarats es remunta d'antic. Les primeres referències ens parlen de persones que s'hi van enfil·lar a finals del segle XX, destacant-ne les proeses de l'audaç “Puja-turons”, un pastor de can Ferrers de Matadepera que l'any 1889 va escalar aquest monòlit per plantar-hi una bandera rústica.

No obstant això, es tractava d'activitats anecdòtiques, no exemptes de risc, ja que en aquella època no existia cap tècnica per emprendre-les amb seguretat.

les dificultats que crèiem oferia, pels perills que aquella gesta portava aparellada, [...] però varen fer l'explicació de la manera de portar-ho a terme amb forma tan clara i senzilla, que considerant-ho com un fet, no vàrem tenir objecció en acceptar-ho i prestar-li tot el nostre concurs.

A tal objecte escriguérem al Centre Excursionista de Terrassa donant compte d'aítal acord i nos vegérem honrats amb la seva cooperació, representada d'una manera digníssima pels socis d'aquella entitat Srs. Segués i Armengol. Quedà senyalada definitivament la data del 18 de juny d'aquell any, per efectuar l'excursió i ascensió al Cavall Bernat, [...]”.

Dit i fet, una petita expedició de socis de l'AE Avant i els dos terrassencs es van plantar aquell dia als peus del cobejat Cavall Bernat. El cap de l'escalada va ser l'intrèpid Ramon Soler i Lluch, i tots van arribar al cim, excepte l'Armengol, que es va quedar a mitja paret. Segons el butlletí esmentat: “En Segués, en Soler i en Cot, els herois d'aquella gesta, compliren llurs paraules i dominaren aquell turó, inaccessible, amb gran aplaudiment dels qui els hi feien costat; la bandera catalana onejava en el seu cim, mentre uns frenètics crits d'entusiasme repercutien per aquells bells rocams, i les abraçades i felicitacions se succeïen mútuament un cop tornaren a trobar-se una altra vegada reunits.”

Una bandera en "Cavall Bernat"

El cliché que publicamos, representa la arriesgada ascensión de los intrépidos excursionistas don Francisco Segués del «Centre» de Terrassa y don Ramon Soler de la «Asociación Excursionista Avant» de Barcelona, que el domingo último subieron a la empinada cima de «Cavall Bernat» de la pintoresca montaña de San Lorenzo colocando en dicha cima una bandera catalana. Además de los mencionados excursionistas subieron después con el auxilio de algunas cuerdas varios socios de ambos centros excursionistas. Lo difícil de aquella ascensión constituye un verdadero acontecimiento.

A sobre, el Cavall Bernat de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, el dia de la gesta (18-6-1911), amb Soler, Cot i Segués brandant la bandera catalana dalt del cim, mentre que Armengol es troba a mitja paret. S'hi ha ressaltat el recorregut de la via escalada. Foto: Avant

A l'esquerra, El Cavall Bernat de Sant Llorenç del Munt. Fotos: Conxita García Pérez.

Patrimoni EXCURSIONISME

Repercussió i transcendència

Aquesta activitat va ser publicada a través dels mitjans de comunicació amb una destacada difusió mediàtica i sense tractar-se de cap gesta estrangera o de massissos alpins. Publicacions com *La Comarca del Vallès* i *La Actualidad* se'n van fer ressò. Va ser una ascensió ben meditada i estudiada per poder dur-la a terme amb èxit, i que va ser àmpliament divulgada; tot un fet sense precedents en aquella època. Cal tenir en compte

que no es coneixia cap tècnica ni material d'escalada específic, i s'escalava sense mitjans, només amb el calçat de caminar i cordes de pou.

Malgrat que avui en dia l'escalada al Cavall Bernat de Sant Llorenç del Munt és considerada fàcil i apta pels escaladors novells, no s'ha d'oblidar mai que es tracta d'una de les primeres escalades oficials fetes a tot Catalunya, un veritable patrimoni de tots els escaladors catalans, i que per això s'ha de remarcar el seu centenari com a

homenatge als pioners conterrànies que es van enfilejar per primer cop per les agulles i parets de les nostres terres, dels quals tots els escaladors en són hereus i als quals deuen l'existència d'aquesta activitat que és més que un esport.

MÉS INFORMACIÓ

- ACTUALIDAD, LA. *Revista Mundial de Información Gráfica*. Número 257. 4 de juliol de 1911.
- AVANT. *Butlletí de l'Associació Joventut Excursionista Avant, de Barcelona*. Butlletí núm. 12. Juny de 1915. Pàgs. 2 a la 6.
- COMARCA DEL VALLÉS, LA. *Diari d'avisos i notícies de Terrassa, Sabadell i Granollers*. Número 1279. 23 de juny de 1911. Portada.
- MONTLLOR I PUJAL, JOAN. El primer escalador del Cavall-vernat a *Diari de Sabadell*. any XVII, n°4712, 5 de juliol de 1936.

Ramon Soler i Lluch pujant els primers metres.

Fotos: *La Actualidad* (1911).

Albert Masó Garcia i Òscar Masó Garcia són enginyers tècnics, muntanyencs i escriptors.